

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Hovedpunkter i lovforslaget
 - 2.1. Ændrede retsvirkninger for visse fredede bygninger
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Kulturministeriets overvejelser og forslag
 - 2.2. Ikke krav om tilladelse til visse bygningsarbejder
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Kulturministeriets overvejelser og forslag
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jf. lovbekendtgørelse nr. 970 af 28. august 2014 (bygningsfredningsloven) har til formål at værne landets ældre bygninger af arkitektonisk, kulturhistorisk eller miljømæssig værdi, herunder bygninger, der belyser bolig-, arbejds- og produktionsvilkår og andre væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling.

Med dette formål for øje kan kulturministeren frede bygninger og selvstændige landskabsarkitektoniske værker af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, som er over 50 år gamle eller yngre, hvis det er begrundet i deres fremragende værdi eller i andre særlige omstændigheder.

En fredning er en særlig beskyttelsesforanstaltning med specielle retsvirkninger, jf. lovens kapitel 3.

Formålet med lovforslaget er at give ejere af fredede bygninger, hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdier (herefter: fredningsværdier) alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, et større råderum for bygningsarbejder i det indre. Samtidig er det formålet at fokusere på de vigtigste fredede bygninger og deres fredningsværdier og dermed sikre proportionaliteten i forvaltningen.

Med forslaget ændres der hverken på de kvalitative krav, som stilles til en bygning for, at den kan blive fredet, eller på den nuværende sontring mellem fredede og bevaringsværdige bygninger. Kulturministeren ønsker at opretholde et højt niveau blandt de fredede bygninger og finder samtidig, at der er behov for en lempeligere administration af visse fredede bygninger.

Det foreslås, at der indsættes bestemmelser i bygningsfredningsloven, hvorefter kulturministeren kan træffe beslutning om, at for en fredet bygning, hvis fredningsværdier alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, kan visse typer af bygningsarbejder efter lovens § 10, stk. 1, iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren (ændrede retsvirkninger).

Lovforslaget er udarbejdet på baggrund af de erfaringer, som kulturministeren har uddraget af en landsdækkende gennemgang af fredede bygninger, som er gennemført i perioden 2010-2016.

I 2007 anmodede Folketingets Kulturudvalg kulturministeren om at iværksætte en udredning om bygningsbevaringsindsatsen i Danmark. Det bredt sammensatte Udvalg om Bygningsbevaring anbefalede i sin afsluttende rapport (2009) bl.a. en fredningsgennemgang med tilhørende udarbejdelse af handlingsplaner. Begrundelsen var, at der dels ikke var overblik over de fredede bygningers tilstand og værdier, dels at der var behov for at vejlede ejerne om sikring og bevaring af de fredede bygninger.

Fredningsgennemgangen er udført i perioden 2010-16 af Slots- og Kulturstyrelsen (tidligere Kulturarvsstyrelsen og Kulturstyrelsen). På baggrund af styrelsens besigtigelser er der udarbejdet fredningsbeskrivelser, som bl.a. indeholder en vurdering af den pågældende bygnings miljømæssige, kulturhistoriske og arkitektoniske værdi samt de bærende fredningsværdier, dvs. bygningens væsentligste kvaliteter. Fredningsbeskrivelsen afsluttes i nogle tilfælde med anbefalinger til styrkelse eller genopretning af fredningsværdier. Med fredningsbeskrivelserne er det blevet forståeligt, hvorfor den enkelte bygning er fredet, og hvilken betydning bygningen har for den helhed eller det historiske miljø, den indgår i. Endvidere er der skabt et udgangspunkt for fremtidige bygningsarbejder og den deraf følgende sagsbehandling.

Fredningsgennemgangen har skabt et overblik over de ca. 9.000 fredede bygningers nuværende tilstand, herunder at hovedparten af de fredede bygninger står velbevarede og i god vedligeholdelsesmæssig stand.

Ved gennemgangen har Slots- og Kulturstyrelsen imidlertid konstateret et mindretal af bygninger, hvis fredningsværdier er gået tabt eller ikke længere kan opretholdes. I de fleste tilfælde er der tale om bygninger, som indtil 1980 var fredet i den dagældende klasse B. Især i bygningernes indre har krav om modernisering og evt. ændret funktion betydet, at de i dag står stærkt ombyggede. I en række af disse tilfælde kan det ikke afgøres, om ombygningerne er foretaget lovligt eller ulovligt, og i reglen vil det være meningsløst at kræve reetablering af fredningsværdierne, da det vil grænse til fri rekonstruktion. På den baggrund har styrelsen indstillet ca. 300 bygninger til fredningsophævelse, jf. bygningsfredningslovens § 8, stk. 2.

Der er tillige konstateret ca. 250 bygninger, hvor styrelsen påtænker at udvide den gældende fredning med andre bygninger eller omgivelser.

Endelig har fredningsgennemgangen vist, at nogle bygninger, som har fredningsværdier i det ydre og i hovedstrukturen, kan være ombygget indvendigt i et omfang, så det ikke forekommer proportionalt at opretholde en fuld beskyttelse af den pågældende bygning, for så vidt angår kravet om tilladelse til bygningsarbejder i det indre. Det drejer sig anslået om ca. 500 fredede bygninger.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

2.1. Ændrede retsvirkninger for visse fredede bygninger

2.1.1. Gældende ret

Det følger af bygningsfredningslovens § 3, stk. 1, at kulturministeren kan frede bygninger og selvstændige landskabsarkitektoniske værker af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, som er over 50 år gamle. Uanset alder kan bygninger og selvstændige landskabsarkitektoniske værker dog fredes, når det er begrundet i deres fremragende værdi eller i andre særlige omstændigheder.

Kulturministeren freder ikke enkelte dele af en bygning, medmindre der er tale om bygningsdele opført før år 1536, som er omfattet af automatisk fredning, jf. lovens § 4.

Fredningens retsvirkninger fremgår af lovens kapitel 3, bl.a. §§ 9-10. Det fremgår af lovens § 9, at en fredet bygning skal holdes i forsvarlig stand, herunder tæt på tag og fag. Derudover fremgår det af lovens § 10, stk. 1, at alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Visse typer af bygningsarbejder kan dog iværksættes på grundlag af skriftlig underretning, jf. lovens § 10, stk. 5, og bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning.

2.1.2. Kulturministeriets overvejelser og forslag

Det foreslås, at kulturministeren kan træffe beslutning om, at fredningens retsvirkninger, jf. lovens kap. 3, for en fredet bygning, hvis fredningsværdier alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, skal være begrænset, for så vidt angår bygningsarbejder.

Ved en bygnings ydre forstås sokkel, ydervægge med vinduer og døre, tagflader, skorstenspiber, udvendige trapper, vindfang o.l. samt i øvrigt alle bygningsdele, der støder op til det fri.

Ved en bygnings hovedstruktur forstås de indvendige bærende vægge og konstruktioner, bjælkelag, tagkonstruktion, portrum, murede ildsteder med tilhørende skorsten samt trapper m.v.

Da det er hensigten, at hele bygningen forbliver fredet, ændres der ikke – ved en beslutning efter den foreslåede bestemmelse – på fredningens omfang. Ændring af omfanget af en fredning vil fortsat skulle ske efter lovens § 8, stk. 1.

Det er hensigten, at bestemmelsen skal finde anvendelse på fredede bygninger, som har fredningsværdier i det ydre og i deres hovedstruktur, men hvor de indre fredningsværdier er svækkede, typisk som følge af senere ombygninger. Bygninger, hvis fredningsværdier er gået tabt, vil fortsat kunne indstilles til fredningsophævelse efter lovens § 8, stk. 2.

Det foreslås derfor, at der efter lovens § 7 indsættes en ny bestemmelse, § 7 a, hvorefter kulturministeren kan beslutte, at for en bygning, som er fredet efter bygningsfredningsloven, og hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, finder regler udstedt efter lovforslagets § 10, stk. 6, anvendelse.

Der lægges i lovforslaget op til, at sager om, hvorvidt en bygning kan omfattes af den foreslåede § 7 a, stk. 1, skal forelægges for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse, jf. den foreslåede § 23, stk. 6.

Umiddelbart efter lovens vedtagelse vil ejere af de ca. 500 bygninger, som Kulturministeriet har identificeret jf. ovenfor pkt. 1. modtage besked om, at bygningen kan blive omfattet af § 7 a. Kulturministeren gennemgår af egen drift disse bygninger

og afgør, hvorvidt de enkelte bygninger omfattes af § 7 a. Gennemgangen forventes afsluttet inden for fire år fra lovens ikrafttræden. En adviseret ejer kan ved anmodning få fremskyndet behandlingen af sin sag.

Det er ikke hensigten, at den foreslåede § 7 a skal anvendes til at lovliggøre ulovlige forhold. Det vil ligesom i dag være en overtrædelse af loven, hvis bygningsarbejder, hvortil der kræves tilladelse efter lovens § 10, stk. 1, er udført uden tilladelse efter samme bestemmelse. Sådanne forhold kan blive mødt med krav om lovliggørelse i henhold til lovens § 32 a, stk. 4 og § 33, stk. 1.

De almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om bl.a. tilbagekaldelse af en afgørelse og genoptagelse af en sag vil finde anvendelse. Det betyder, at der i en konkret sag, hvor fx. ejer vælger at istandsætte bygningen, så bærende fredningsværdier opstår, kan søge om, at en fredet bygning ikke længere skal være omfattet af den foreslåede § 7 a.

2.2. Ikke krav om tilladelse til visse bygningsarbejder

2.2.1. Gældende ret

Bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, fastslår, at alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Almindelig vedligeholdelse er f.eks. pudreparationer, udskiftning af enkelte tagsten og maling eller kalkning i eksisterende farver.

Efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 5, samt bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning, kan visse bygningsarbejder iværksættes på grundlag af skriftlig underretning. Det gælder bl.a. ændringer i nyere køkken og bad (uden nedrivning af vægge e.l.), opsætning af greb for personer med nedsat funktionsevne og fremføring af rør under terræn til kælder.

2.2.2. Kulturministeriets overvejelser og forslag

Formålet med forslaget er, at ejere af fredede bygninger, hvis fredningsværdier alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, vil få et større råderum for bygningsarbejder i det indre.

Det foreslås derfor, at der i lovens § 10 indsættes et nyt stk. 6, hvorefter kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af § 7 a, kan iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, se de specielle bemærkninger til § 10, stk. 6.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

På kort sigt vil lovforslaget betyde øget administration i Kulturministeriet til behandling af sager efter den foreslåede § 7 a. På længere sigt må lovforslaget forventes i nogen grad at reducere administrationen i forhold til ansøgninger om tilladelse til bygningsarbejder vedr. de fredede bygninger, der omfattes af § 7 a.

Desuden vil Kulturministeriet have udgifter til tinglysning af beslutninger efter den foreslåede § 7 a.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Det er vurderingen, at forslaget om, at visse bygningsarbejder kan iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, vil indebære en administrativ forenkling for nogle virksomheder, som ejer fredede bygninger.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes at indebære en administrativ forenkling for ejere af visse fredede bygninger, idet der ikke længere skal søges om tilladelse til visse bygningsarbejder efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

Derfor vil lovforslaget have positive konsekvenser for borgerne, da lovforslaget har til formål at få fokus på de vigtigste fredede bygninger og deres fredningsværdier og dermed sikre proportionaliteten i forvaltningen. Fremadrettet vil ejere af fredede bygninger, som er omfattet af den foreslåede § 7 a, således kunne iværksætte visse bygningsarbejder uden ansøgning om tilladelse efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden 30. juni 2017 til 20. august 2017 været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Kommunernes Landsforening (KL), Danske Regioner, Dansk Byggeri, Håndværksrådet, Landbrug og Fødevarer, Dansk Industri (DI), A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Augustinus Fonden, Grundejernes Investeringsfond, Lokale- og Anlægsfonden, Realdania, Veluxfonden, Advokatrådet - Advokatsamfundet, Akademiraadet, Akademisk Arkitektforening, Arkitektskolen Aarhus, Boligselskabernes Landsforening, Bygnings Frednings Foreningen (BYFO), Foreningen Bevaringsværdige Bygninger, Bygningskultur Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Lokalhistorisk Forening, Dansk Skovforening, Arkæologisk Arbejdsgruppe, Museumsudvalget for Kulturhistorie, DOCOMOMO Danmark, Energistyrelsen, Europa Nostra Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen Danske Godser og Herregårde, Foreningen Danske Slotte og Herregårde, Foreningen for Specialmuseer i Danmark, Foreningen Straatag, Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring, Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, ICOMOS, Kunstakademiets Arkitektskole, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen af Menighedsråd, Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Miljøstyrelsen, Nationalmuseet, Naturstyrelsen, Nordisk Konservatorforbund,

Organisationen Danske Museer, Center for Bygningsbevaring, Selskabet til bevaring af industrimiljøer, Sammenslutningen af Lokalararkiver, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Visit Danmark, Det Særlige Bygningssyn, Danske Landskabsarkitekter, Kulturmiljørådet for København og Frederiksberg, Kulturmiljørådet for Midt- og Vestsjælland, Kulturmiljørådet for Bornholm, Kulturmiljøråd Fyn, Kulturmiljørådet for Sønderjylland.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser eller mindredgifter	Negative konsekvenser eller merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	x	Øgede udgifter for Kulturministeriet til tinglysning af beslutninger om § 7 a
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	På længere sigt lettere administration i Kulturministeriet i fbm. ansøgninger om bygningsarbejder	På kort sigt øget administration i Kulturministeriet
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Færre udgifter i fbm. bygningsarbejder på visse virksomhedsejede fredede bygninger	x
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lettere administration i fbm. bygningsarbejder på visse virksomhedsejede fredede bygninger	x
Administrative konsekvenser for borgerne	Forenklet procedure i fbm. bygningsarbejder på visse fredede bygninger	x
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at kulturministeren kan træffe beslutning om, at der for en fredet bygning, hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og hovedstruktur, kun skal søges om tilladelse efter lovens § 10, stk. 1, til bygningsarbejder vedr. bygningens ydre og hovedstruktur, jf. den foreslåede § 10, stk. 6.

Hvorvidt en bygning skal omfattes af den foreslåede § 7 a, beror på en konkret vurdering. Sager herom rejses af kulturministeren af egen drift eller ved en ejers ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder.

Det er hensigten, at den foreslåede § 7 a kun skal finde anvendelse på bygninger, som allerede er fredede. Det bemærkes hertil, at hele ejendommen stadigvæk er fredet, men at det udelukkende er muligheden for at udføre bygningsarbejder uden forudgående tilladelse, der berøres.

En vejledning om administration af den foreslåede § 7 a vil blive udarbejdet.

Lovens §§ 6 og 7, om bl.a. underretning og offentlig bekendtgørelse skal ikke finde anvendelse ved beslutninger efter § 7 a.

Beslutningen tinglyses på ejendommen på kulturministerens begæring, jf. den foreslåede § 7 a, stk. 2.

Til nr. 2

Ændringsforslaget til lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer § 10, stk. 1, 1. pkt., hvorefter alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejder går ud over almindelig vedligehold er en følge af, at reglerne om at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder for fredede bygninger omfattes af lovforslagets § 7 a ikke kræver tilladelse, foreslås indsat som § 10, stk. 6. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 3

Det fremgår af lovens § 10, stk. 4, at såfremt der ikke inden tre måneder af kulturministeren er taget stilling til en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, kan de af ansøgningen omfattede arbejder iværksættes.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i lovens § 10, stk. 4, som således vil blive en undtagelse hertil.

Da sager efter den foreslåede § 7 a kan rejses ved en ejers ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder efter lovens § 10, stk. 1, vil der være et behov for, at kulturministeren har kompetence til at træffe afgørelse om, at fristen i lovens § 10, stk. 4, 1. pkt., ikke

finder anvendelse for en konkret ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning, hvor der behandles en sag efter § 7 a, stk. 1.

Behovet opstår bl.a., fordi en sag efter § 7 a, stk. 1, skal forelægges Det Særlige Bygningssyn til udtalelse, jf. den foreslåede § 23, stk. 6.

Til nr. 4

Det er hensigten med forslaget, at kulturministeren i bekendtgørelsesform fastsætter regler om, at visse bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af den foreslåede § 7 a, ikke kræver tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

Dette vil betyde, at der ikke længere skal søges om tilladelse til bygningsarbejder i det indre, medmindre der er tale om indgreb i bærende vægge, søjlekonstruktioner, etageadskillelser eller lignende. Bygningsarbejder i sidstnævnte elementer vil fortsat kræve tilladelse efter lovens § 10, stk. 1, idet ældre bygninger i traditionel byggeskik udgør en konstruktiv helhed. U hensigtsmæssige ændringer i hovedstrukturen kan få alvorlige konsekvenser for bygningens stabilitet og medføre forringelser af de ydre fredningsværdier.

Forhold, der eksempelvis kan reguleres i en bekendtgørelse, kan være (ikke udtømmende):

- at ændre rumstørrelser og -forløb
- at flytte på ikke-bærende skillevægge og opsætte nye skillevægge
- at udskifte køkken og bad
- at flytte placering af køkken og vådrumsfunktioner samt tilføje yderligere baderum
- at brandsikre
- at opsætte nye lofter, etablere nye vægoverflader, lægge nye gulve (f.eks. flise- eller parketgulve) samt

Det bemærkes, at der i bygningsfredningslovens § 34, stk. 3, er hjemmel til, at der i regler udstedt i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i de udstedte regelsæt.

Til nr. 5

Det foreslås, at det præciseres, at der kun kan ydes støtte til bygningsarbejder på fredede bygninger, hvor bygningsarbejdet kræver tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

Der ydes efter gældende praksis ikke støtte efter bygningsfredningslovens § 16 til almindelig vedligeholdelse eller til bygningsarbejder, som er omfattet af bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning, på grund af karakteren af bygningsarbejderne.

Til nr. 6

Bestemmelsen er ny og knytter sig til behandling af sager vedrørende den foreslåede § 7 a.

Efter de gældende regler skal ministeren forelægge alle spørgsmål om fredning, om ændring af en frednings omfang samt ophævelse af en fredning, samt ansøgninger om nedrivning og ansøgninger om bygningsarbejder for Det Særlige Bygningssyn. Det foreslås, at Det Særlige Bygningssyns rådgivning udvides til også at omfatte sager om ændring af fredningens retsvirkninger for så vidt angår bygningsarbejder for fredede bygninger, hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur efter § 7 a, stk. 1.

Det Særlige Bygningssyn har da mulighed for at fremkomme med en udtalelse i den konkrete sag. Det er således ikke en betingelse for, at kulturministeren kan træffe afgørelse i sagen, at bygningssynet er fremkommet med en udtalelse. Proceduren følger den, der gælder for ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder, jf. lovens § 23, stk. 4.

Til § 2

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jf. lovbekendtgørelse nr. 970 af 28. august 2014, som ændret ved § 26 i lov nr. 628 af 8. juni 2016 og § 1 i lov nr. 677 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7, indsættes i *kapitel 2*:

»§ 7 a. Kulturministeren kan beslutte, at for en bygning, som er fredet efter denne lov, og hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, finder regler udstedt efter § 10, stk. 6, anvendelse.

Stk. 2. Beslutningen tinglyses på ejendommen på kulturministerens begæring.«

§ 10. Alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse, jf. dog stk. 5. Det samme gælder opsætning af lysinstallationer, antenner, parabolantenner og lignende samt skiltning på facader herunder tagflader.

Stk. 2. Ansøgninger og tilladelser efter stk. 1 skal være ledsaget af de nødvendige planer, tegninger og beskrivelser til forståelse af projektet. Tilladelse kan gøres betinget af gennemførelse af foranstaltninger, som ikke er omfattet af ansøgningen.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet af

2. I § 10, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »jf. dog stk. 5«:

» og 6«.

ansøgninger om tilladelse efter stk. 1 samt om, at ansøgninger skal indsendes gennem kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Såfremt der ikke inden tre måneder af kulturministeren er taget stilling til en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, kan de af ansøgningen omfattede arbejder iværksættes.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder omfattet af stk. 1 kan iværksættes på grundlag af skriftlig underretning.

3. I § 10, *stk. 4*, indsættes som *2. pkt.*:

»Kulturministeren kan beslutte, at 1. pkt. ikke gælder for en ansøgning om tilladelse efter stk. 1 vedrørende en fredet bygning, hvor der behandles en sag efter § 7 a, stk. 1.«

4. I § 10 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder omfattet af stk. 1 vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af § 7 a, kan iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren.«

§ 16. Kulturministeren kan yde støtte til:

- 1) Bygningsarbejder på fredede bygninger.
- 2) Sagkyndig bistand og projektudarbejdelse samt udarbejdelse af planer for istandsættelse og fremtidig brug af bygninger, der er indstillet til fredning af Det særlige Bygningssyn, jf. § 23, stk. 1.
- 3) Sikring af inventar i fredede bygninger, hvor inventaret ikke er omfattet af fredningen i henhold til § 3, samt inventar i bevaringsværdige bygninger, såfremt inventaret er af betydning for den kulturhistoriske helhed eller har en særlig tilknytning til den pågældende bygning.
- 4) Landsdækkende og lokale foreninger og lignende med bygningskulturelle formål.

5. I § 16, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter » fredede bygninger«:

», hvor der kræves tilladelse efter § 10«.

5) Institutioner og lignende, der har til formål at bevare de traditionelle bygningshåndværk og informere og vejlede om bygningskulturelle formål.

6) Bygningsarbejder på bygninger, som ministeren finder bevaringsværdige, jf. § 19.

7) Lokale bevaringsråd eller lignende, der kan yde støtte til bevaringsværdige bygninger.

Stk. 2. Støtte kan ydes i form af lån, tilskud, sagkyndig bistand, projektudarbejdelse eller materialer. Støtten kan gøres betinget, herunder af fastsættelse og tinglysning af særlige bevaringsbestemmelser, jf. § 15.

Stk. 3. Til løsning af særlige frednings- og bevaringsopgaver kan kulturministeren købe, forvalte, istandsætte og afhænde fast ejendom, erhverve begrænsede rettigheder i sådanne samt modtage og forvalte gaver og arv, herunder i form af kontante beløb.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om støtteordningerne, herunder om oprettelse af lokale bevaringsråd eller lignende og deres administration af støttemidler.

Stk. 5. Op til 20 pct. af støtten kan tilbageholdes og anvendes til modregning med ejerens eventuelle restancer til det offentlige.

Stk. 6. Støtte ydes inden for de rammer, der fastsættes på de årlige bevillingslove. Betalte renter og afdrag på lån, der er ydet efter denne lov, samt provenu ved drift og afhændelse af fast ejendom efter stk. 3 kan endvidere anvendes som nævnt i stk. 1-3. Uforbrugte midler overføres til følgende finansår.

§ 23. Kulturministeren skal forelægge alle forslag om fredninger, jf. § 3, og om ændringer af en frednings omfang, jf. § 8, stk. 1, for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse. En bygning kan kun fredes, og omfanget af en fredning kan kun ændres, såfremt Bygningssynet afgiver indstilling herom. Bygningssynets indstilling skal så vidt muligt foreligge, forinden der sker underretning efter § 6, stk. 1. Kulturministeren skal dog foretage underretning efter § 6, stk. 1, når en efter § 24, stk. 4, bemyndiget forening finder, at sagen ikke kan afvente forelæggelse for Det Særlige Bygningssyn.

Stk. 2. Kulturministeren skal forelægge alle ansøgninger om nedrivning af en fredet bygning for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse, jf. § 11. Kulturministeren kan ikke meddele tilladelse til nedrivning mod Det Særlige Bygningssyns indstilling. Bygningssynets indstilling skal foreligge, forinden der sker underretning efter § 6, stk. 1.

Stk. 3. Kulturministeren indhenter en udtalelse fra Det Særlige Bygningssyn om ophævelse af fredninger, jf. § 8, stk. 2.

Stk. 4. Kulturministeren skal forelægge ansøgninger om bygningsarbejder, jf. § 6, stk. 3, og § 10 for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse.

Stk. 5. Kulturministeren indhenter en udtalelse fra Det Særlige Bygningssyn om ansøgning om støtte til sikring af inventar, jf. § 16, stk. 1, nr. 3, og kan endvidere indhente en udtalelse fra Det Særlige Bygningssyn i principielle spørgsmål om administrationen af § 16.

Stk. 6. Afgørelser i henhold til denne lov, hvorom Det Særlige Bygningssyn har udtalt sig, skal indeholde oplysninger om Det Særlige Bygningssyns indstilling.

Stk. 7. Det Særlige Bygningssyn rådgiver i øvrigt kulturministeren i bygningsfrednings- og

6. I § 23 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Kulturministeren skal forelægge sager efter § 7 a, stk. 1, for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse.«

Stk. 6 og 7 bliver herefter stk. 7 og 8.

bevaringsspørgsmål.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.